

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΕΤΟΣ Α° (16°)

Ἀθήνα, Σάββατο, 26 Ὀκτωβρίου 1919

ΑΡΙΘ. 46 (665)

ΔΥΡΙΚΑ

ΣΑΝ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

The sea, the sea, the open sea...

Barry Cornwall

Τὴ θάλασσα, τὴ θάλασσα πὺν τόσον ἀγαποῦσα
Κ' ἔλεα ρυθμὸς μου νὰ γενεῖ τὸ κάθε σκίρτημά της,
Τὴ θάλασσα, τὸ πέλαγο πὺν ἐκεῖ ὄνειροπετοῦσα,
Πὼς τ' ἀγριεύει ἢ τρικυμᾷ καὶ τὸ χαϊδεύει ὁ μπάτης!

Οἱ Σοροκάδες κ' οἱ Καιροὶ σὰ γλάροι ποντοπλάνοι
Πετοῦνε μὲ τὰ κύματα σὰ γαλανὰ νερά της
Καὶ μὰ τὸ πέλαο φαίνεται σὰ γαληνὸ λιμάνι,
Καὶ μὰ κοχλάζει ὁ Θάνατος σὰ γριζα κύματά της.

Καὶ λέω νὰ μοιᾶζει ἡ θάλασσα μὲ τὴν ψυχὴ μου ἐμένα
Πὺν πότε πλέει περήφανη σ' ἀπάνεμο λιμάνι.
Καὶ πότε τρέχει ἀνήσυχη σὲ κάποια περασμένα
Πὺν πέττονται τριγύρω μου σὰ γλάροι ποντοπλάνοι.

ΜΕΣ ΣΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ

Τὸ ξέρω, μὲς στὰ ἐρείπια παλάτι δὲν ὑψώνει
κανεὶς πὺν ἔχει τὸ νοῦ,
μόνο κοιτάει μὲ προσοχὴν γερά καὶ θεμελιώνει
τὴν εὐτυχία στὸν Ἔρωτα, χρυσάφι τ' οὐρανοῦ.

Μὰ ἐγὼ τὸ ξέρω, κὶ ἄς πονῶ, παλάτι δὲ θὰ στήσω
στὴν ἄδολη χαρά·
τὸ φτωχικὸ καλόδι μου στὰ ἐρείπια θὰν τὸ χτίσω
θεμέλιο νάχει καὶ σκεπὴ μιὰν ἴδια συμφορά!

ΔΡΟΜΟΙ

Πολλοὶ ἔναι οἱ δρόμοι τῆς ζωῆς!.. Ἐνα δρομάκι πᾶνει
τὴν ῥάχη τοῦ βουνοῦ,
καὶ ἄλλο γραμμισούλες ἤσυχες πᾶνω στὸ βράχο κάνει
ὡς νὰ σὲ φέρει σιγανὰ στ' ἀγέλι τοῦ γκορεμνοῦ.

Ἄλλο τραβάει στὴν ἐξοχὴ καὶ σοῦ χαρίζει πλέρια
τὸ γέλιο τ' οὐρανοῦ,
καὶ ἄλλο σὲ πάει στὰ πνιγερά τῆς χώρας βαλτονέρια
μὲ τὴν κατάρα τῆς δουλειᾶς, ὄργη τοῦ κερανοῦ.

Μὰ τὸ δρομάκι τ' ἀπαλὸ κανεὶς δὲν τὸ ξανοίγει
στὴ θέση τῆς καρδιᾶς.
Τόχει σκεπᾶσει ἕνας κλημὸς καὶ τὸ θαμπώνει λίγη
βροχοῦλα, κ' ἕνα σύννεφο θλιμμένο τῆς βραδιάς...

ΡΑΝΟΣ Α. ΤΑΓΚΟΡΟΥΔΟΣ

Ο ΧΑΪΝΕ ΓΙΑ ΤΟ ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗ

Μεταξὺ στὰ πολλὰ πὺν ἔχουν εἰπωθεῖ γιὰ τὸ
Δὸν Κιχώτη ἀπὸ ἀνθρώπους σὶν τὸν Τολστόη, τὸ
γερμανὸ φιλόσοφο Σέλλινγκ, τὸ μεγάλο ρώσσο συγ-
γραφέα Ἰβάν Τουργένιεφ καὶ ἄλλους. Ξεχωρίζου-
με γιὰ τὴν ἐμορφιά του, τὸν πρόλογο πὺν ἔγραφε
στὰ 1837 στὸ Παρίσι ὁ Ἐρρίκος Χάινε. Νομι-
ζοῦμε πὺς θὰ τις χαροῦν οἱ ἀναγνώστες μας τὶς
παρακάτω χαρακτηριστικὰς γραμμὰς πὺν παίρνου-
με ἀπ' αὐτὸ του τὸν πρόλογο.

Ἡ ὁ βίος καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ μεγαλόπνευστου
ἰδαλοῦ Δὸν Κιχώτη γραμμῆνα ἀπὸ τὸν Μιχαὴλ ντὲ
Θερβάντες Σααβέδρα, ἦταν τὸ πρῶτο διβλίον πὺν
διάβασα ὅταν εἶχα φτάσει σὲ ἡλικία πὺν μποροῦσα νὰ
καταλαβαίνα, κὶ εἶχα μάθει νὰ διαβάω κάποιος τῆς
προκοπῆς. Ἐχω ἀκόμα ζωντανὰ σὴν ἠθύμησὴ μου ἐ-
κεῖνα τὰ παιδικὰ χρόνια, τότε πὺν, ἕνα πρωτὶ, ἔγραψα
ἀπὸ τὸ σίτι κρηγὰ, κὶ ἔγραξα γρήγορα στὸν ἀνακτο-
ρικὸ κήπο γιὰ νὰ διαβάσω ἐκεῖ μὲ τὴν ἡουρία μου τὸ
Δὸν Κιχώτη. Ἦτανε μὴν ὡραία μαγιάτικη ἡμέρα...
Κάθωσα σ' ἕνα παλιὸ χορταριασμένο πέτρινο μπάγκο
στὴν Δευτεροστοιχία τῶν Στεναγμῶν, ὅπως τὴν ἔλεγαν,
ὄχι μακριὰ ἀπὸ τὸν καταρράχη, κὶ ἡ καρδιά μου
εὐφραίνεταν μὲ τὶς μεγάλες περιπέτειες τοῦ ἀιθροῦ-
του ἱππλοῦ. Μὲ τὴν παιδικὴ μου ἀδωότητα τὰ ἐπαι-
ουνα ὅλα στὰ σοβαρά κὶ ὅσο κομικὸ κὶ ἂν ἦτανε τὸ παι-
χνίδι πὺν παιζότανε μὲ τὸ δόσινχο ἤρωι ἀπὸ τὴν τι-
χη, ἐγὼ εἶχα τὴν ἰδέα πὺς ἔτσι ἦτανε σωστὸ νὰ γί-
νεται, πὺς τέτοια πρέπει νὰ εἶναι ἡ τύχη τῶν ἡρώ-
ων: νὰ γίνονται καταγέλαστοι, καὶ νὰ δέχονται πη-
γὲς στὸ κορμί τους, καὶ λυπῶνται ἴσο γιὰ τὸ πρῶ-
το, ὅσο ἐνανθὰ μὲς στὴν γνηξὴ μου πὺς δεύτερες.—
Ἦμωνα παιδὶ καὶ δὲν ἤξερα τὴν εἰρωνεία πὺν ἔχει
βάλει ὁ Θεὸς στὸν κόσμο, καὶ πὺν τὴν εἶχε μιμηθεῖ ὁ
μεγάλος ποιητὴς στὸν τυπωμένο του μικρὸν κόσμο, καὶ
δὲν μποροῦσα νὰ κρατήσω τὰ μικρότερα μου δάκρια,
ὅταν ὁ εὐγενικὸς ἱππότης, γι' ἀντί του τὰ εὐγενικὰ αἰ-
σιήματα, πληρωνότανε μόνον μὲ ἀχαριστία καὶ ξυλιές.
Μὴ ὄντας ἀκόμα ἀρκετὰ γυμνασμένος στὸ διάβασμα,
πρόφερα τὴν κάθε λέξη δυνατὰ, κὶ ἔτσι μποροῦσαν
πουλιὰ καὶ δέντρα, ρυάκια καὶ λουλοῦδια νὰκοῦνε
κὶ αὐτὰ τὰ ὅσα διδάζω κὶ ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ ὅσα τῆς
φύσης πλάσματα, ὅπως καὶ τὰ παιδιὰ, δὲν ἔχουν ἰδέα
γιὰ τὴν εἰρωνία τοῦ κόσμου, τὰ ἐπαιτοῦν καὶ αὐτὰ ὅλα
στὰ σοβαρά, ὅπως κὶ ἐγὼ, κὶ ἐκλαιγαν μαζί μου
γιὰ τὰ ὅσα ὑπόφερε ὁ φτωχὸς ἱππότης... Ἐἶναι ὄχι τὸ
χρόνια ἀπὸ τότε πὺν ἔγραψα γιὰ τὸ τέταρτο μέρος
τῶν Ἰταξιδιῶν, μου. πὺς παραπάνω γραμμὰς ὅπου
ζωγράφω τὴν ἐντύπωση πὺν μοῦ εἶχε κάνει πολὺ
πρωτίτερα τὸ διάβασμα τοῦ «Δὸν Κιχώτη». Ἄγριε
οὐρανε, τὶ γρήγορα πὺν φεύγουν καὶ πᾶνε τὰ χρόνια!